Oponentský posudek na disertační práci „Rizikové faktory kardiovaskulárních komorbidit u pacientů s psoriázou využitelné v sekundární prevenci".

K mému posouzení byla předložena práce doktorandky Ústavu epidemiologie UK2LF, MUDr. Jany Votrubové, ucházející se o obhajobu v doktorském studijním oboru Preventivní medicína, s názvem **„Rizikové faktory kardiovaskulárních komorbidit u pacientů s psoriázou využitelné v sekundární prevenci".**

Předložená disertační práce má 111 stran, klasické formální členění, je dokumentována řadou tabulek a grafů a doplněna literárními citacemi. Textová část je rozložena do sedmi kapitol.

Autorka si jako téma vybrala závažné a v populaci velmi často se vyskytující onemocnění – psoriázu, respektive asociaci onemocnění s kardiovaskulárními komorbiditami a snaží se definovat vhodný screenigový program k zajištění jejich sekundární prevence. Hlavním cílem práce bylo vytipování markerů, které by pomohly odhalit subklinická stadia kardiovaskulárních onemocnění a včasnou diagnostikou tak zabránit rozvoji komplikací a přispět ke zlepšení kvality života psoriatiků.

V pečlivě provedeném úvodu autorka shrnuje různé aspekty současných poznatků o psoriáze, včetně přehledu hlavních komorbidit.

Metodou, kterou autorka zvolila, je klasická retrospektivní studie případů a kontrol, která proběhla v nemocnici Na Bulovce v letech 2009-2015 v souboru 595 subjektů, z toho 195 případů a 400 kontrol. U všech subjektů byla provedena vyšetření vybraných rizikových faktorů kardiovaskulárních onemocnění (obvod pasu, krevní tlak, dyslipidémie, porucha glukózové tolerance, prevalence časných stadií aterosklerózy pomocí sonografického měření šíře intima-medie na a. carotis communis) a porovnána jejich prevalence ve skupině pacientů s psoriázou a kontrolní skupině. Jako významné prediktivní faktory byly označeny: obvod pasu a BMI, hladina triacylglycerolů, hladina HDL a LDL cholesterolu, tlak krve (systolický i diastolický) a CRP.

V obšírné diskusi se autorka soustředila především na porovnání vlastních výsledků s literárními. Správně diskutuje možná zkreslení a confounding.

Za klady předkládané práce považuji, že se autorka jistě záslužně soustředila na závažné a časté onemocnění. Jako epidemiolog mohu hodnotit především metodologickou stránku studie. Design case- control byl k ověření prevalence rizikových/prediktivních faktorů zvolen správně, studie byla přiměřeného rozsahu. Dobré je, že kontroly byly vybírány pomocí frekvenčního párování a správný je i větší počet kontrol než případů, z hlediska síly studie. Jistý problém v posouzení kauzality vztahu vidím v obtížném posouzení časové souslednosti. K definitivnímu průkazu by byla potřebná kohortová studie, která však je, jak se domnívám,

v průběhu doktorského studia prakticky neproveditelná. Prezentované výsledky splňují v zásadě všechna ostatní kritéria kauzality a jsou interpretovány dobře.

Po prostudování předložené práce mohu uzavřít, že práce po metodologické i formální stránce je kvalitní, a že byly splněny všechny na počátku definované cíle disertační práce. Domnívám se, že výsledky mohou mít praktický dopad. Dermatologové či praktičtí lékaři, kteří mají v péči psoriatiky, mohou a měli by výsledky, umožňující včasné odhalení závažných komplikací psoriázy, v praxi využít. Bylo by záslužné vypracovat doporučené postupy sekundární prevence (pokud neexistují), nebo je upravit.

Závěr: Přijetí práce k obhajobě plně doporučuji, stejně tak jako udělení titulu Ph.D.

V Praze, 30. 5. 2016

prof. MUDr. Jan Šejda, DrSc.